

Podatki (punkty A i B) i redukcje emerytur i rent,
amerykańskiej - **Social Security** i polskiej - **ZUS lub KRUS**
(Elżbieta Baumgartner, Zbyszek Koralewski, Teodor Lachowski)

Informacje orientacyjne oparte na przepisach jakie obowiązywały w połowie roku 2016 r.
Przepisy ulegną zmianie po ratyfikacji przez stronę amerykańską umowy podatkowej polsko-
amerykańskiej, podpisanej 13 lutego 2013 i zatwierdzonej przez polski sejm 21 czerwca 2013 r.

Uwaga: Odbiorcy Social Security w Polsce mogą zrezygnować z wykupienia ubezpieczenia Medicare.

Redukcje emerytur i rent: osoby, które osiągnęły pełny amerykański wiek emerytalny mogą dorabiać bez redukcji świadczeń Soc. Sec. i również ZUS nie jest redukowany, jeśli osoby osiągnęły pełny polski wiek emerytalny. Jednak 0%; 50%; lub 85 % twoich świadczeń może być opodatkowanych – p-t A. 1. Poniżej pełnego wieku emerytalnego, Soc. Sec. i ZUS osób pracujących może być redukowane (**patrz p. C**).

Jak pobierać „darmową” rentę małżeńską – (punkt D)

Warto skorzystać – z przywilejów tzw. „spousal benefits”.

Warunek: twój małżonek zaczął pobierać emeryturę/rentę Soc. Sec. i masz conajmniej 62 lata.
Możesz otrzymywać rentę, której wielkość zależy od twojego wieku i emerytury współmałżonka (przy czym świadczenia współmałżonka pozostają bez zmian)

- ile ci przysługuje sprawdź na stronie: <https://www.ssa.gov/oact/quickcalc/spouse.html>

O polsko amerykańskich sprawach emerytalnych możesz przeczytać w www.poradnikSukces.com

A. Osoby, które mieszkają w USA i mają emeryturę/rentę

1. **tylko amerykańską** - płacą: amerykański podatek dochodowy (income tax) od dochodów z całego świata, w zależności od wysokości i rodzaju swego dochodu oraz innych czynników (od 0 do 36,9%). Wyjaśnia to publikacja 915: <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p915.pdf>
Twoje Social Security nie będzie opodatkowane jeśli suma 1/2 świadczeń Soc. Sec. plus wszystkie inne dochody jest niższa niż 25 tys. dla osób indywidualnych, a 32 tys. dla małżeństw rozliczających się wspólnie. Powyżej tych limitów 50 % twoich świadczeń będzie opodatkowane. Powyżej sumy \$34 tys. dla osób samotnych i powyżej 44 tys. dla małżeństw rozliczających się razem, 85 % świadczeń Social Security podlega opodatkowaniu. Małżeństwa mieszkające razem i rozliczające się oddzielnie płacą podatek dochodowy od 85 % emerytury niezależnie od wysokości emerytury i innych dochodów.
2. **amerykańską i polską** - płacą:
 - a. podatek dochodowy amerykański od dochodu z całego świata
(w tym także od emerytury polskiej) jak powyżej w p. A 1
 - b. podatek dochodowy w Polsce od emerytury polskiej. Polski płatnik -ZUS, KRUS- potrąca podatek 18% (informacja poniżej w p. B. 5. a.)
 - c. część amerykańskiej emerytury z Soc. Sec., która jest redukowana na podstawie przepisów Windfall Elimination Provision (WEP) z powodu otrzymywania emerytury polskiej. Wielkość redukcji (*max do 50% kwoty emerytury polskiej*) zależy od liczby przepracowanych lat w systemie Social Security. Nie dotyczy:
 - emerytur obliczonych na podstawie amerykańskich i polskich okresów ubezpieczenia w oparciu o polsko-amerykańską umowę emerytalną z roku 2008 (tzw. emerytury łączonej),
 - emerytury ze źródeł prywatnych,
 - rent rodzinnych.
3. **tylko polską** - płacą :
 - a. podatek dochodowy w Polsce od emerytury polskiej – (p. B. 5. a.)
 - b. podatek dochodowy w Stanach --- (patrz powyżej p. A. 1).

Uwaga: Podwójne opodatkowanie emerytur w Polsce i w Stanach jest częściowo redukowane poprzez skorzystanie z Foreign Tax Credit (IRS Form 1116).

B. Osoby, które wróciły do Polski i mają emeryturę:

1. **tylko amerykańską oraz amerykańskie obywatelstwo** - płacą:
 - a. amerykański podatek dochodowy dla IRS z dochodów z całego świata -- patrz p. A. 1.
 - b. polski podatek dochodowy od emerytury ameryk. i dochodów z całego świata patrz p. B. 5. a.
 - c. składkę na Narodowy Fundusz Zdrowia (ubezpieczenie zdrowotne) potrącaną przez bank w Polsce - patrz p. B. 5. b.
2. **tylko amerykańską oraz nie mają amerykańskiego obywatelstwa** - płacą:
 - a. amerykański podatek nierezydentów (*non-resident tax*) potrącany przez amerykańskich płatników : 30% od emerytury z sektora prywatnego, 25,5% od emerytury społecznej (Soc.Sec.), 30% od kwot wybranych z prywatnych kont emerytalnych (np. IRA, 401(k))
 - b. polski podatek dochodowy od przychodów z całego świata - patrz p. B. 5. a.
 - c. od Soc. Sec. potrącana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne - patrz p. B. 5. b.
3. **polską i amerykańską oraz amerykańskie obywatelstwo** -- płacą:
 - a. amerykański podatek dochodowy z dochodów z całego świata – patrz p. A. 1.
 - b. polski podatek dochodowy z dochodu z całego świata (w tym emerytury polskiej i amerykańskiej) - patrz p. B. 5. a. **Uwaga:** podwójnego podatku uniknie się przez przedstawienie polskim instytucjom skarbowym, dowodu zapłacenia podatku w USA.
 - c. składkę na Narodowy Fundusz Zdrowia (ubezpieczenie zdrowotne) - patrz p. B. 5. b.
 - d. część emerytury Soc. Sec., która jest redukowana na podst. WEP –p. A. 2. c.
4. **polską i amerykańską oraz nie mają amerykańskiego obywatelstwa** -- płacą:
 - a. amerykański podatek nierezydentów (*non-resident tax*) - patrz p. B. 2. a.
 - b. polski podatek dochodowy od dochodu z całego świata (w tym emerytur) - patrz p. B. 5. a. **Uwaga:** podwójnego opodatkowania amerykańskiej emerytury można uniknąć w Polsce na podstawie zaświadczenia z ameryk. Konsulatu o zapłaceniu w USA podatku dla nierezydentów.
 - c. składkę na Narodowy Fundusz Zdrowia - patrz p. B. 5. b.
 - d. część emerytury z Soc. Sec., która jest redukowana na podstawie WEP - p. A. 2. c.
5. **tylko polską** -- płacą:
 - a. polski podatek dochodowy. ZUS potrąca 18% przy wypłatach emerytury jako tzw.zaliczkę podatkową. Od roku 2009 kwota 3,089 zł jest wolna od podatku. Stawka podatkowa wynosi 18% od dochodu do 85,528 zł oraz 32% od dochodu ponad 85,528 zł.
 - b. składkę na Narodowy Fundusz Zdrowia pobieraną przez ZUS w wymiarze 9% z czego 7,75% składki obniża podatek pobierany przy wypłatach.

C. Redukcja świadczeń Social Security i ZUS z powodu pracy

1. **Odbiorcy emerytur i rent rodzinnych Social Security** poniżej pełnego wieku emerytalnego mają potrącany \$1 emerytury za każde \$2 zarobione w USA ponad limit wynoszący \$ 15,720 (w 2016 r.). W roku ukończenia pełnego wieku emerytalnego potrącają \$ 1 na każde \$ 3 zarobków ponad \$ 41,880. **Uwaga:** jeśli przepracujesz 45 godz. i więcej w miesiącu poza granicami USA wypłata Soc. Sec. będzie wstrzymana.
2. **Odbiorcy emerytury ZUS** poniżej pełnego polskiego wieku emerytalnego mają świadczenia redukowane, jeżeli ich zarobki przekroczą 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w Polsce, a zawieszane jeżeli zarabiają ponad 130 % przeciętnego wynagrodzenia.

D. Jak pobierać „darmową” rentę małżeńską

Zadzwoń do lokalnego biura Soc. Sec. i umów się na spotkanie w sprawie „spousal benefits” (wymagane są paszporty lub karty stałego pobytu i świadectwo małżeństwa). Jeśli urzędnik nie wie o co chodzi, poproś o rozmowę z kierownikiem biura Soc Sec. Oprócz renty małżeńskiej dla tych co ukończyli 62 lata jest też tzw. „restricted spousal application” dot osób, które osiągnęły pełny wiek emerytalny – w obu przypadkach osoby te tymczasowo nie występują o swoje Soc. Sec., a ograniczają się do pobierania renty, przyznawanej w zależności od ich wieku (max. ½ Soc. Sec. współmałżonka). W tym czasie ich emerytura będzie rosła 8% rocznie (nawet jak nie będą pracować). Po ukończeniu 70-ciu lat zamieniają rentę małżeńską na swoją. **Uwaga:** ustawa budżetowa uchwalona pod koniec 2015 r. eliminuje „restricted spousal application” dla osób urodzonych po styczniu 1954 roku. Inny przywilej „file and suspend” kończy się 29 kwietnia, 2016 r. Przeczytaj o tym w: <http://www.clarkhoward.com/new-laws-that-will-affect-social-security>
Uwaga: Renta małżeńska należy się żonom i mężom, nawet jeżeli mieszkają w Polsce i nigdy w Stanach nie byli, ale ich małżonkowie pracowali w USA i pobierają świadczenia Social Security.